

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV URBANISMU

DEPARTMENT OF URBAN DESIGN

**URBANISTICKO – ARCHITEKTONICKÁ STUDIE
KONVERZE VOJENSKÉHO BROWNFIELDU**

URBAN ARCHITECTURAL STUDY OF CONVERSION OF MILITARY BROWNFIELD

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Helena Vostalová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.

BRNO 2018

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0096/2017
Ústav: Ústav urbanismu
Studentka: **Bc. Helena Vostalová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.**
Akademický rok: 2017/18

Název diplomové práce:

Urbanisticko – architektonická studie konverze vojenského brownfieldu

Zadání diplomové práce:

Kasárna Vyšný se nachází v místě původního barokního zemědělského statku, necelé dva kilometry od historického centra města Český Krumlov. Jedná se o brownfield velikosti přibližně 22,25 ha, který je součástí chráněné krajinné oblasti Blanský les.

Cílem urbanisticko – architektonické studie revitalizace areálu je optimální funkční a prostorové uspořádání daného území.

Rozsah grafických prací:

Urbanisticko – architektonická studie bude dokumentována:

- 1) Analýza stávajícího stavu území včetně širších vztahů a fotodokumentace
- 2) Teoretická východiska, filosofie návrhu, zásady řešení
- 3) Návrhová část

situace širších vztahů

situace řešeného území - funkční využití území

řešení dopravy

řešení zeleně

prostorové uspořádání celého území

vizualizace veřejného prostoru

studentem vybraná dílčí část řešeného území bude zpracována detailně

- 4) Průvodní zpráva

- 5) Plakát

- 6) Model

Seznam odborné literatury:

GEHL, J.: Život mezi budovami, Brno: Partnerství 2000, ISBN 978-80-85834-79-6

GEHL, J.: Města pro lidi. Brno: Partnerství, 2012, ISBN-978-80-260-2080-6

NORBERG-SCHULZ, Ch.: Genius loci. Praha: Dokořán, 2010. ISBN 978-80-7363-303-5

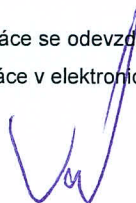
ZUMTHOR, P.: Promýšlet architekturu. Zlín: Archa, 2009. ISBN 978-80-901926-1-4

HRŮŽA, J.: Svět měst. Praha: Academia, 2014. 712 s. ISBN 978-80-200-1808-3.

Termín zadání diplomové práce: 19. 2. 2018

Termín odevzdání diplomové práce: 14. 5. 2018

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

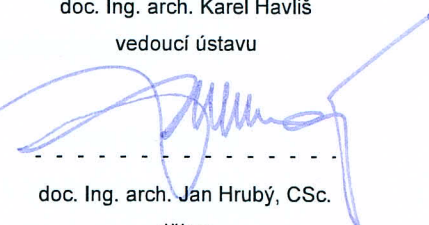
Bc. Helena Vostalová
student(ka)

prof. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.
vedoucí práce

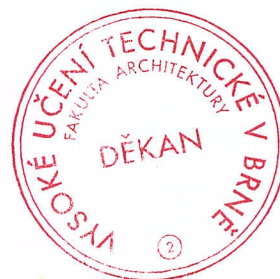

doc. Ing. arch. Karel Havlíš
vedoucí ústavu

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

V Brně, dne 19. 2. 2018

**URBANISTICKO-ARCHITEKTONICKÁ STUDIE
KONVERZE VOJENSKÉHO BROWNFIELDU**

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

KRUMLOVIA

Krumlovia je projekt vzdělávacího městečka v areálu bývalého vojenského prostoru Vyšný v Českém Krumlově. Cílem projektu je transformace tohoto vojenského brownfieldu na vzdělávací městečko založené na principech soběstačnosti a udržitelnosti. Areál bude využíván pro vzdělávání, výzkum, kulturní aktivity a mnoho dalších činností a služeb. Součástí areálu má být mezinárodní univerzita, střední, základní a mateřská škola založené na novém modelu celoživotního vzdělávání (waldorfská pedagogika), domov pro aktivní stáří, kulturní centrum ad.

ZÁKLADNÍ MYŠLENKA ARCHITEKTURY KRUMLOVIE

Hlavní architektonicky-urbanistickou vizí projektu Krumlovia je vytvořit živý, nadčasový, funkčně smysluplný celek, který v sobě bude rozvíjet ekologickou a uměleckořemeslně zpracovanou architekturu s důrazem na detaily.

AREÁL VYŠNÝ - HISTORIE

Areál ve Vyšném se nachází v nádherném prostředí necelé dva kilometry od centra města Český Krumlov, v místě původního barokního zemědělského statku. Areál byl velkou část své existence využíván Ministerstvem obrany ČR jako vojenské kasárny. Oblast byla bohužel díky cvičným manévřům armádních vozidel značně znehodnocena (znečištěna ropnými látkami). Od roku 2007 je vlastníkem areálu město Český Krumlov, které vynakládá na zabezpečení tohoto nevyužívaného zpusťšeného území, které všichni obchází po okolních silnicích velkým obloukem, značné finanční prostředky. Oblast doposud prošla odstraněním ekologických zátěží a demolicí několika objektů.

AREÁL VYŠNÝ - SITUACE

Řešené území se rozkládá na ploše 22,25 ha. Tvar terénu areálu se mírně svažuje k

jiho-východu. Tvar pozemku je protáhlý v severo-jihní ose. Na východní, severní i západní straně je pozemek ohraničen místními komunikacemi. Za východní a západní hranicí se zdvihaají kopečky Vyšenských vrchů do výšky cca 600 m n. m. Na západních svazích jsou louky a skalky. Na východních svazích jsou louky a pole. Na severu se terén zvedá do kopečků s loukami a venkovskou rozptýlenou zástavbou. Celý prostor je součástí chráněné krajinné oblasti Blanský les.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ CELÉHO ÚZEMÍ

Jakémukoli urbanistickému řešení předcházela v první řadě úvahy o zachování a nezachování, a do jaké míry chceme podobu tohoto vojenského brownfieldu propast do budoucího vzdělávacího městečka Krumlovia.

Po zvážení všech pro a proti, jsem se rozhodla na pozemku zachovat celkem pouze čtyři objekty. Dva objekty původního barokního zemědělského statku, které jsou dle mého názoru nejvíce hodnotné a budou připomenutím jisté identity místa, a další dva objekty jižně od centra, které zůstanou zachovány na požadavek města Český Krumlov. Všechny ostatní objekty považuji za nehodnotné, nevhodné k rekonstrukci, a uvažuji s jejich odstraněním.

Srdce celého území ponechávám zhruba v centru celého řešeného území, v místě bývalého buzerplacu vojenských kasáren, v blízkosti zachovaných budov bývalého barokního zemědělského statku. Od středu srdce se odvíjí zbytek urbanistického návrhu, jehož podobu vytvářejí soustředné kružnice a radiály vytyčené ze středu srdce (z centra).

Urbanistický návrh Vzdělávacího městečka Krumlovia a celé nově navržené zástavby se tak rozvíjí a otevírá z centra směrem do krajiny, otevírá se lidem z okolí, aby vstoupili do vnitra. Tento koncept vystihuje filozofii projektu Krumlovia, která nabízí nový přístup ke vzdělávání a snaží se k výchově lidí přistupovat celistvě a otevřeně.

„Jen v otevřeném prostoru může každý najít svou vlastní cestu.“ (Daniel Wirz)

Ze středu srdce (z centra) celého území je vytyčena pomyslná kružnice docházková vzdálenosti o poloměru 190 m (--> docházková vzdálenost z centra do 3 min). Tato myšlená kružnice rozděluje celou řešenou oblast na zhuštěnou centrální aktivní část (centrum vzdělávání) a dvě klidné okrajové části na severu a jihu pozemku (bydlení různých forem a parkové plochy). Kružnice výrazně ovlivňuje koncept dopravního řešení celého území. Vytyčuje novou obslužnou obousměrnou komunikaci v severní polovině a trasu biokoridoru v jižní polovině. Kružnice je dále hranicí „zaparkuj a jdi“ nebo „zaparkuj a jeď“ --> po obvodu této kružnice jsou umístěny záchytné parkovací plochy a parkovací dům, ve kterých návštěvníci centra zaparkují svoje automobily a dále už jdou buď pěšky nebo jedou na kolech či koloběžkách vypůjčených bezplatně v cyklopointech (stanicích rozmístěných po Centru vzdělávání) --> podpora zdravého pohybu bez automobilů. Výjimkou jsou zásobovací vozidla, která mají vjezd do Centra vzdělávání povolen po navržených jednosměrných komunikacích, ale pouze v určitých hodinách.

Celé území, které doteď lidé jdoucí ze severu do centra Českého Krumlova nebo naopak jen obcházeli, je nyní protnuto novými hlavními pěšími a cyklistickými trasami navazujícími na okolí tak, aby jim byl umožněn příjemný a bezpečný průchod celou oblastí a Centrem vzdělávání --> neustálý průchod lidí územím zajistí neustálý život. Území je díky jasně definovaným hlavním trasám podpořených stromořadími přehledné, čitelné a lidé se do něj budou rádi vracet.

Hlavní vstup do celého území ponechávám zhruba ve stávající poloze, tj. střed západní hranice. U hlavního vstupu do prostoru Centra

vzdělávání (otevřený nástupní prostor z něhož je vidět přímo do srdce) je situována i autobusová zastávka a parkovací dům.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ CENTRA VZDĚLÁVÁNÍ

Centrální část řešeného území – Centrum vzdělávání – je koncepčně navržena opět od středu srdce celého území (středu kruhového náměstí). Po obvodu kruhového náměstí jsou mimo jiné objekty kultury a služby umístěny i objekty pro vzdělávání. Ty

jsou rozmístěny po obvodu náměstí od hlavního vstupu po směru hodinových ručiček jakoby po časové ose --> od mateřské školy, přes základní a střední, až po univerzitu.

Jednotlivé funkční náplně se potom od středu náměstí paprskovitě rozvíjí od objektu na náměstí do plochy Centra vzdělávání. Mimo objekty pro vzdělání jsou v Centru vzdělávání navrženy objekty a plochy pro vývoj a výzkum, biofarmu, kulturu a služby.

Na hlavní pěší a cyklistické stezky, které byly navrženy paprskovitě z hlavního centra, jsou dále navázány tři podružnější veřejná prostranství sloužící pro prezentaci vzdělání, vývoje a umění.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ OBYTNÉHO SOUBORU

Urbanistický návrh zástavby obytného souboru je inspirován nejen stávající zástavbou, kterou zachovávám, ale také urbanistickým návrhem centra vzdělávání Krumlovia, který vychází z jednoho hlavního centra a z něj vytyčených kružnic a vybíhajících radiál. Radiály a kružnice jsou propsány do podob různých typů komunikací (pro motorová vozidla, cyklisty či pěší) a řešené území na okrajích brownfieldu vymezené pro bydlení rozdělují na několik částí. Rozdělené části jsou pojety odlišně.

Na východ a západ severní části jsou situovány větší objekty modulových bytových domů, které tvoří bariéru vůči okolním komunikačním lemujícím územím. Střed severní části je vyčleněn pro volně stojící modulové rodinné domy. Jižní část řešeného území je opět vymezena pro bytové domy, a to hlavně v návaznosti na stávající větší objekty, které zachovávám.

Objekty modulových bytových domů jsou na severu navrženy jako 2 až 3-podlažní, na jihu jako 3 až 4-podlažní. Bytové domy vyrůstají z podnože podzemních garáží, které jsou navrženy pod každým vnitroblokem a zajišťují potřebnou kapacitu parkovacích stání. Bytové domy jsou zasazeny do velkého množství zeleně a prostor

mezi nimi je upraven uměle vytvořenými terénními valy.

Volně stojící modulové rodinné domy jsou navrženy na parcelách o velikosti od zhruba 380 do 700 m². Přístupy a vjezdy na parcely jsou zajištěny z okolních komunikací. Prostory za zahradami rodinných domů jsou poloveřejné a vybízejí k posezení a shromáždění lidí - možnost posezení lidí z okolních pozemků (možnost grilování, malé dětské hřiště ad.)